

ŽELEZIARNE
PODBREZOVÁ

PODBREZOVAN 17

Dvojtyždenník Železiarní Podbrezová a.s. | ročník LXIX | vyšlo 23. augusta 2013

1 Prognózy
obchodu

2 Desiate
výročie

3 K príplatkom

4 Z rozboru
BOZP

5 Reportáž
z turistiky

6 Športové
aktuality

S Ing. Júliusom Kriváňom, členom predstavenstva a obchodným riaditeľom

V prognózach sme naladení pozitívne

Leto sa pomaly končí, s ním aj dovolenkové obdobie mnohých našich odberateľov, ako to vyzerá v treťom štvrtroku?

- Sme na konci druhého mesiaca tretieho štvrtroku a ako som konštatoval v čase hodnotenia druhého kvartálu, moje odhady sa naplnili. A to v sortimente valcovaných, presných rúr, ale aj kontinuálne odlievaných blokov. Vo valcovni rúr sme udržali objem výroby zhruba na 10 tisícoch tonách, a to nielen v júli, ale aj v tomto mesiaci, hoci august je trochu problematickejší. Z dnešného

pohľadu sa javí podobne aj situácia na nasledujúci mesiac. V septembri predpokladáme dosiahnutie 9 700 až 10 tisíc ton rúr.

Ako to vyzerá so zvarovňou rúr veľkých priemerov?

- Ako každý rok počas letného obdobia, aj tentokrát platí, že v letnom období už tradične záujem o zvarné rúry veľkých priemerov stúpane. Počas prvých dvoch mesiacov, ale aj v septembri, zákazky predstavujú okolo 150 ton.

A situácia v rúrových navarovacích oblúkoch?

- Tak ako v prvom, druhom kvartáli, prekvapil nás aj tretí štvrtrok. Hoci na tento sortiment uzatvárame objem zákaziek niekedy aj neskôr, počas všetkých troch mesiacov sme dosiahli množstvo 200 ton. Rovnako pozitívny trend je aj v odbyte ťahaných bezšvíkových rúr galvanizovaných. Pôvodný finančný plán sme museli upravovať. Objem vychádzajúci z pôvodného plánu roku 2012, predstavujúci 60 ton, sa teraz zdvojnásobil. Na každý mesiac tretieho štvrtroka máme potvrdených 130 ton a naplánované množstvo splníme. Objemy presných rúr boli stabilizované na 3 800 až 3 900 ton. Tak boli naplnené mesiace júl a august a v prognózach na september – ešte v tomto okamihu totiž uzatvorený nie je – sme naladení pozitívne a veríme, že tak, ako v prvom a druhom kvartáli, bude zvýšený záujem o výmenníkové rúry a k plánovanému obje-

mu sa dopracujeme.

Priblížite nám, ako to vyzerá s výrobou kontinuálne odlievaných oceľových blokov?

- Vzhľadom na pripravovanú rekonštrukciu zariadenia plynulého odlievania ocele sme zákazníkov vopred upozornili na to, že v auguste bude dodávka obmedzená a na september nepotvrdzujeme žiadne objednávky.

Darí sa vám plniť plánované množstvá aj v druhovovýrobe?

- Celý plánovaný objem je už potvrdený.

Na začiatku druhého štvrtroka ste zdôraznili, že aj napriek pozitívnemu trendu je potrebné nepodceňovať veľmi silný konkurenčný boj na trhu. Ako to vyzerá z dnešného pohľadu?

- Ten tlak na znižovanie cien zo strany zákazníkov pretrváva od apríla. Zajtra (20. augusta – pozn. red.) zasadne cenová komisia, ktorá sa bude zaoberať prehodnotením súčasných cien. Súvisí to pochopiteľne aj s postupným znižovaním cien vstupných materiálov, ako oceľový šrot, surové železo a feroprísady.

A výhľad na nasledujúce mesiace tohto roka?

- Ťažko sa dnes dá predpokladať čo bude v nasledujúcich mesiacoch. Každý očakáva, že zákazníci sa vrátia z dovolení a zaznamenáme nárast dopytu. Sú tu nejaké náznaky mierneho rastu, hlavne v západnej Európe – zaznamenali sme ho aj my v Nemecku, prostredníctvom našej obchodnej spoločnosti PIPEX Nemecko.

Ako to vyzerá z celosvetového meradla v oceľiarskom priemysle?

- To budem vedieť objektívne zhodnotiť až po zasadnutiach európskych výrobcov rúr, ktoré budú koncom septembra a začiatkom októbra. V septembri by sme mali začať už prípravu na obchodný a finančný plán na nasledujúci rok, ale o tom až nabadúce.

Montáž oceľovej konštrukcie pre miestnosť hydrauliky

AKTUÁLNE z predmontáže ZPO ešte počas prevádzky oceliarne

objektívom technického riaditeľa

Montáž pieskových filtrov sekundárneho okruhu
Foto: Ľubor Schwarzbacher

Desať rokov od transformácie

Železiarne Podbrezová sa od svojho vzniku riadia filozofiou, že úspešnosť a prosperita firmy závisí predovšetkým od ľudí. Organizovanému odbornému rastu mladej generácie venujú pozornosť už sedemdesiatšesť rokov. Pred dvadsiatimi siedmimi rokmi vybudovali nový areál pre Stredné odborné učilište hutnícke. V roku 1991, po delimitácii, sa stal jeho správcom štát. Reforma spôsobila, že štátom riadené školstvo postupne stratilo schopnosť reagovať na potreby výrobných podnikov a trhu práce. A tak ihneď po vytvorení legislatívneho rámca zo strany štátu, bol v Železiarňach Podbrezová vypracovaný projekt transformácie podbrezovského SOU hutníckeho na Súkromné stredné odborné učilište hutnícke ŽP a.s. (SSOUH ŽP) Ministerstvo školstva Slovenskej republiky svojím rozhodnutím č. 5175/2002-45, zo dňa 19. augusta 2003 zaradilo hutnícke učilište do siete súkromných stredných škôl. O päť rokov neskôr, prijatím nového zákona o výchove a vzdelávaní 1. septembra 2008 zmenil názov školy na „Súkromná stredná odborná škola hutnícka Železiarne Podbrezová“.

Úsilie o získanie školy späť trvalo sedem rokov. O to slávnostnejší bol moment strihania pásky.

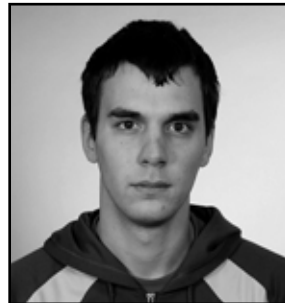
Opýtali sme sa absolventov, ktorí už majú niekoľkoročnú prax v Železiarňach Podbrezová: Čo vás viedlo k rozhodnutiu ísť študovať do tejto školy a ako toto rozhodnutie posudzujete z dnešného pohľadu?

Ako jediná škola na Slovensku praktizuje SSOŠH ŽP duálny systém vzdelávania. Učebné plány a ťažisko vzdelávania sa orientujú na potreby zriaďovateľa. Žiaci získavajú praktické zručnosti priamo vo výrobnom procese Železiarní Podbrezová pod vedením inštruktorov z výroby a postupne sa oboznamujú so svojim budúcim pracoviskom. Zriaďovateľ poskytuje absolventom svojej školy aj garanciu zamestnania.

Peter VESELOVSKÝ

Andrej HAVAŠ

Juraj ŠPERKA

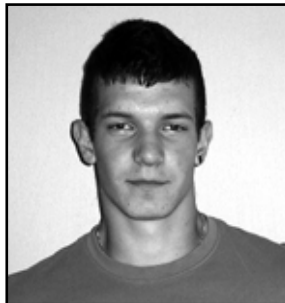
Peter VESELOVSKÝ, centrálna údržba, mechanik elektronických zariadení

- O tom, čo budem robiť, som sa rozhodoval v čase, keď už bola nezamestnanosť a preto ma upútala garancia zamestnania v podbrezovskej strednej škole. Samozrejme, svoje zohralo aj to, že moji rodičia tu pracujú. Pracu-

kontrolór rúr

- Ja som šiel do tejto školy ako futbalista, boli tam dobré podmienky na športovanie, ale aj inak, a samozrejme dôležité bolo najmä to, že dávali istotu tým, že už v prvom ročníku som vedel, že budem mať aj zamestnanie. Nemyslím si, že by som sa dnes rozhodoval inak, som

- Hutnícka škola bola hlavne blízko, ponúkala možnosť zamestnania, poskytovala množstvo výhod, určite významnou bolo vreckové, ale hlavne možnosť zamestnať sa. Vôbec nebanujem, že som sa tak rozhodol, robím už piaty rok, aj keď nerobím obrábača kovov, čomu som sa vyučil, s prácou som spokojný.

Erik POPROVSKÝ

Jozef BARTOŠ

Marek KOKAVEC

Železiarne Podbrezová poskytujú študentom komplexné materiálne zabezpečenie, moderné odborné učebne a laboratóriá, jazykové učebne, v každom ročníku školskú rovnosť, notebooky, ochranné pracovné prostriedky, vzdelávanie je bezplatné, za produktívnu prácu dostávajú odmeny.

Foto: Anna Nociarová

jem už šesť rokov a som spokojný. Robím prácu, ktorá ma baví a nemenil by som.

Andrej HAVAŠ, energetika, strojník kyslíkárne I

- Pri mojom rozhodovaní kde ísť do školy, šťastie zohralo svoje aj to, že v tejto škole sľubovali zamestnanie a to bola záruka istoty, čo je myslím veľmi dôležité. Aj dnes by som sa rozhodoval takisto, som v práci spokojný, aj keď moju profesiu robím len čiastočne.

Juraj ŠPERKA, valcovňa rúr,

spokojný.

Erik POPROVSKÝ, centrálna údržba, prevádzkový zámočník

- V širokom okolí to bola jediná škola, ktorá sľubovala aj uplatnenie po jej skončení. Na druhej strane, z našej rodiny tu pracoval starý otec, otec tu pracuje a tak aj to čiastočne ovplyvňovalo moje rozhodovanie. A dnes? Nemienil by som. Bola to dobrá voľba a navyše, robím čo ma baví.

Jozef BARTOŠ, valcovňa rúr, kontrolór na rošte

Marek KOKAVEC, centrálna údržba, prevádzkový elektrikár

- Bola to jediná škola v okolí a vlastne na celom Slovensku, ktorá garantovala zamestnanie, ale aj preto, že jej zriaďovateľom je veľká a prosperujúca firma, ktorú som poznal z rozprávania starých rodičov a rodičov. Som už tretia generácia pracujúca v železiarňach. S odstupom času hodnotím tento krok ako správnu voľbu. Už šesť rokov pracujem v ŽP a.s.

Zostavila: O. Kleinová

V ostatných mesiacoch došlo k viacerým zmenám týkajúcim sa poskytovania príplatkov za prácu na rizikových pracoviskách, na ktorých miera škodlivín prekračuje povolenú hranicu. Je preto na mieste pripomenúť si pravidlá poskytovania príplatkov, oboznámenie sa s činnosťou v tejto oblasti, vysvetlenie postupu zamestnávateľa pri zmenách, aj s plánmi do budúcnosti.

PRVOU OBLASŤOU SÚ PRÍPLATKY ZA RIZIKOVÉ PRÁCE. ZARADENÉ DO 3. A 4. KATEGÓRIE PRÁC

Samotná mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce je uvádzaná v Zákonníku práce, i v ďalších súvisiacich zákonoch. V zmysle základnej normy – paragrafu 124 Zákonníka práce, zamestnancom patrí mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce pri vykonávaní pracovných činností v prostredí, v ktorom pôsobia: chemické faktory, karcinogénne a mutagénne faktory, biologické faktory, prach, fyzikálne faktory (napr. hluk, vibrácie, ionizujúce žiarenie).

Uvedené pracovné činnosti sú zaradené príslušným orgánom verejného zdravotníctva do 3. alebo 4. kategórie, z hľadiska zdravotných rizík podľa osobitného predpisu a pri ich výkone intenzita pôsobenia faktorov pracovného prostredia, napríklad vykonávaním technických, organizačných a špecifickým ochranným a preventívnym opatreniam, podľa osobitných predpisov vyžaduje, aby zamestnanec používal na zníženie zdravotného rizika osobné ochranné

Našou prioritou je vytvárať podmienky na znižovanie rizík

pracovné pomôcky.

Okruh zamestnancov, ktorým je poskytovaná mzdová kompenzácia za sťažený výkon (rizikové práce zaradené do 3. a 4. kategórie) je stanovený **zásadne len na základe Rozhodnutia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ)** pre príslušný kalendárny rok.

Mzdová kompenzácia je poskytovaná zamestnancom v zmysle Zákonníka práce v platnom znení a platnej kolektívnej zmluvy (KZ) vo výške najmenej 20 percent minimálnej mzdy v eurách za hodinu, čo v súčasnosti činí 0,39 eura. Za sťažený výkon práce, keď sú kumulované dva a viac rizikových faktorov kategórie 3. a 4., je sadzba mzdovej kompenzácie zvýšená o 0,03 eura v porovnaní so základným nárokom.

Pripomínam, že zamestnávateľ je povinný podmienky pracovného prostredia zlepšovať, mnohokrát je to ovplyvnené i technologickými zmenami a samotným vývojom v pracovnom procese, dôsledkom čoho môže dôjsť k zníženiu expozície škodliviny a následne i napríklad k preradeniu do 2. kategórie. Je dôležité si uvedomiť, že pokiaľ sa tak stane a RÚVZ v spolupráci so zamestnancami odboru bezpečnosti a hygieny stanoví v záverečnom protokole nové hodnoty, ktoré sú okamžite v jednotlivých profesiách aktualizované, dochádza k zníženiu príplatkov. Je to dô-

sledok, ktorý sa síce zamestnancom môže zdať nepopulárny, ale je potrebné si uvedomiť, že je to bežný postup v súlade so zisteniami na základe nezávislých meraní.

Tak ako v minulosti, ani v budúcnosti nebude aktuálny stav trvalý, ale premenný a môže sa samozrejme prejavovať v znížení poskytnutia príplatkov, príp. ich úplnom zrušení.

DRUHÁ OBLASŤ (RIEŠENÁ V NAŠOM PRÍPADE NAD RÁMEC ZÁKONA), SA TÝKA PROFESÍ ZARADENÝCH DO 2. KATEGÓRIE PRÁC

V Železiarňach Podbrezová a.s. je poskytovaná takáto kompenzácia nad rámec zákonných nárokov v súlade s platnou KZ. Zamestnancom, ktorí v rámci hodnotenia pracoviska a pracovných pozícií z hľadiska sťaženého výkonu práce nie sú zaradení do 3. a 4. kategórie, ale vykonávajú pracovné činnosti aj na rizikových pracoviskách, je poskytovaná mzdová kompenzácia za sťažený výkon na základe dohody medzi jednotlivými vedúcimi prevádzkarní a odborom bezpečnosti a hygieny len v tom prípade, ak uvedené profesie majú spracovaný posudok o príslušnom zdravotnom riziku.

Zoznam profesií, ktoré sú zaradené vplyvom zdravotných rizík do 2. kategórie prác, ale vykonávajú pracovné činnosti aj na rizikových pracoviskách, kde

sú prekročené hygienické normy škodlivých faktorov, je prílohou č. 1. uvedeného mzdového predpisu.

Samotný mzdový predpis a príloha sú výsledkom každoročnej aktualizácie na základe meraní a posúdení záťažou cez časové snímky práce, príp. ďalšie ukazovatele. Pripomínam, že prepočítavacie koeficienty a priemerné doby expozície v hodinách za pracovnú zmenu sú výsledkom štatistických meraní uzatvorených protokolom a sú informatívne. Znamená to, že nie sú, a ani nemôžu byť navedené priamo v mzdovom systéme (ako je to v 3. a 4. kategórii). V tomto okruhu zamestnancov je príslušný vedúci zamestnanec povinný dobu expozície sledovať a evidovať. Mzdové zvýhodnenie za prácu v sťaženom a zdraví škodlivom prostredí je poskytované len na základe skutočných výkonov. Uvedeným zamestnancom je poskytovaná mzdová kompenzácia v rovnakej hodinovej sadzbe ako v kategórii 3. a 4.

Čo hovorí štatistika:

- v tretej a štvartej kategórii je vo vybraných profesiách zaradených zhruba 1 750 zamestnancov (z toho v hluku asi 1 300) a objem vyplatených prostriedkov na príplatky tvorí 90 percent,

- v druhej kategórii je približne 420 zamestnancov a objem vyplatených prostriedkov tvorí len 10 percent.

Je zrejme, že 2. kategória prác je z pohľadu nároku, kontroly oprávnenosti poskytnutia dost' problematická a v budúcnosti budeme určite navrhovať aj schodnejšie varianty, nie závislé od ľudského faktora. Pre diferencovanie výšky odmeny za prácu jednotlivým zamestnancom disponujeme inými zložkami mzdy, nie príplatkami. Bude ich potrebné využívať viac v priamej závislosti od hodnotenia zamestnanca.

Pripomínam, že Železiarne Podbrezová a.s. pri zavádzaní nových technológií výroby, zmenách pracovných postupov, režimov a realizácii investičných akcií, ktoré ovplyvnia pracovné prostredie, sú vždy povinné vykonávať v spolupráci s RÚVZ prehodnotenie pracovného prostredia. Výsledky merania a hodnotenia pracovných podmienok a následné zaradenie pracovných činností a pracovísk do rizikových kategórií sú spracované formou posudku o riziku. Na základe posudku sú aktualizované podmienky pre poskytovanie mzdovej kompenzácie za sťažený výkon práce. Je to premenná veličina a v závislosti od aktualizácie vždy dochádza k zníženiu rizík, aj príplatkov.

Nie zachovanie príplatkov - pripadné ich zvyšovanie v dôsledku zhoršovania pracovného prostredia je našim cieľom. Naopak, našou povinnosťou je starať sa o pracovné prostredie a vylepšovať ho tak, aby riziká ubúdalo.

Ing. Mária Niklová,
členka predstavenstva
a personálna riaditeľka

S Ing. Milošom Dekrétom, vedúcim prevádzkarne ťaháreň rúr

Z dnešného pohľadu plán splníme

Vstúpili sme do druhej polovice roka, aká bola vo vašej prevádzkarni tá prvá?

- Prvý polrok 2013 bol v ťahárni rúr a v oblúkarňi veľmi dobre naplnený zákazkami. Sortimentu presné rúry sme za toto obdobie vyrobili o 4 515 ton viac, ako bol postavený finančný plán, čo predstavuje plnenie výroby na 122,69 percenta. Výrazný podiel na zvýšenom objeme výroby mali výmenníkové rúry. Na galvanizačnej linke sme vyrobili o 215 ton galvanicky pozinkovaných rúr viac, čo znamenalo plnenie výroby na 169,48 percenta.

Valcovaných rúr sme sfinalizovali 1 068 ton, čo je v súlade s finančným plánom. Zvýšená výroba nám umožnila od januára 2 013 opätovne prijať do ťahárne rúr celkom šesťdesiatštyri nových zamestnancov.

V stredisku oblúkarne bol finančný plán prekročený v oblúkoch o 57 ton, čo predstavuje plnenie na 104,62 percenta. Priemerná kusová hmotnosť bola 0,828 kilogramu. Do budúcnosti by sme sa chceli dostať k väčšiemu objemu malých oblúkov, tak, aby kusová hmotnosť bola do 0,8 kilogramu. Jediný druh výrobkov,

ktorý sa nepodarilo naplniť na finančný plán, sú redukcie. Vyrobili sme ich o 20 ton menej, čo predstavuje plnenie na 45 percent. Je to veľká škoda pre ekonomiku obľúbkarne, pretože priemerná cena redukcie je na úrovni 3 000 eur za tonu.

Čo očakávate od nasledujúcich mesiacov?

- Z pohľadu júla a augusta sa druhý polrok vyvíja podobne ako prvých šesť mesiacov. Zákaziek je dostatok a podľa vyjadrení obchodníkov výroba v nasledujúcom období by mala dosahovať minimálne úroveň finančného plánu pre tento rok.

ok

Spolupracujeme s hasičmi

Každé vozidlo má svoj začiatok a svoj koniec, na konci svojej životnosti je spracované niektorým z 38 autorizovaných spracovateľov na Slovensku. V spoločnosti ŽP EKO QELET a.s. má však staré vozidlo pred úplným spracovaním aj iné využitie - umožňuje členom hasičských zborov zdokonaľiť sa v praktických činnostiach potrebných pri záchrane ľudského života. Spolupráca ŽP EKO QELET a.s. s hasičskými zborami sa začala už v roku 2010, kedy naša spoločnosť umožnila hasičom cvičenie na svojom autorizovanom pracovisku v Hliníku nad Hronom a poskytla aj vhodné vozidlá, ktoré boli zbavené nebezpečných častí a kvapalín. V priebehu ďalších rokov vzájomná spolupráca pokračovala a ŽP EKO QELET a.s. poskytovala vozidlá nielen na cvičenie hasičov,

ale aj na súťaže, ako napr. na V. ročník Majstrovstiev Slovenskej republiky je spracované niektorým z 38 autorizovaných spracovateľov, ktorý sa konal 3. mája 2013 v Trenčíne alebo na ukážky vyslobodzovania zranených osôb vo Zvolene, Badíne a v Žarnovici. Doteraz poskytla ŽP EKO QELET a.s. tri dsaťtri vozidiel pre potreby hasičských zborov.

Tento druh spolupráce vyjadruje záujem ŽP EKO QELET a.s. spolupôsobiť aj v iných oblastiach, nielen vo výkupe a spracovaní ocelového šrotu a starých vozidiel. Vzájomná spolupráca môže prispieť k zdokonaleniu činnosti hasičov a zvýšeniu ich vzájomnej súhry, čo sa určite zaraďuje medzi významné faktory pri záchrane ľudského života.

Ing. Slávka Zemberová,
referent životného prostredia

Ilustračné foto: A. Nociarová

Z analýzy bezpečnosti a hygieny za prvý polrok 2013 v ŽP a.s. vyberáme:

Obdobie	Prevádzkarne / odborné útvary									
	Vo	Vvr	Vt	Vd	Gork	Te	Tcú	Td	Ez	Ost.
I. polrok 2013	1	4	7	-	-	1	2	-	-	-
I. polrok 2012	5	7	10	-	1	1	4	-	-	-
Rozdiel +/-	-4	-3	-3	-	-1	-	-2	-	-	-

EVIDOVANÉ PRACOVNÉ ÚRAZY

V súlade so zákonmi NR SR č. 461/2003 a č. 437/2001 mali aj v I. polroku zamestnanci ŽP nárok na odškodné aj pri pracovných úrazoch, ktorých zranenie si nevyžiadalo PN, len ambulantné liečenie. Evidovaných pracovných úrazov (EPÚ) bolo za sledované obdobie 15.

Z prehľadu vyplýva, že k zníženiu evidovanej pracovnej úrazovosti došlo v oceliarni, valcovní bezšvíkových rúr, ťahárni rúr, centrálnej údržbe a v odbore kvality. Z podrobnejšieho rozboru vyplýva, že k EPÚ došlo v ťahárni rúr (v strediskách úpravňa, prípravňa výroby, galvanická linka), vo valcovní bezšvíkových rúr (v expedícii, úpravní a príprave vsádzky) a v centrálnej údržbe (v prevádzkovej strojnovej údržbe a v výrobe náradia).

V oblasti EPÚ žien bol zaznamenaný jeden PÚ v ťahárni rúr.

Podľa početnosti najvyššia PÚ bola zaznamenaná v ťahárni rúr, valcovní bezšvíkových rúr a energetike.

Najčastejšie zdroje a príčiny EPÚ:

- **zdroje:** materiál, bremená, predmety (53,33 percenta); pracovné, príp. cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov (13,33 percenta); priemyselné škodliviny, horúce látky a predmety, oheň a výbušniny (13,33 percenta),
- **príčiny:** nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (60 percent); chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu (33,33 percenta) a používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce, vrátane konania bez oprávnenia (6,67 percenta).

REGISTROVANÉ PRACOVNÉ ÚRAZY

Za I. polrok bolo v akciovej spoločnosti Železiarne Podbrezová registrovaných 25 pracovných úrazov (PÚ) a zameškaných 1 996 kalendárnych dní (zníženie o 3 úrazy v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2012).

Obdobie	Prevádzkarne / odborné útvary									
	Vo	Vvr	Vt	Vd	Gork	Te	Tcú	Td	Ez	Ost.
I. polrok 2013	4	6	9	-	-	1	3	2	-	-
I. polrok 2012	3	11	10	-	-	1	1	2	-	-
Rozdiel +/-	+1	-5	-1	-	-	-	+2	-	-	-

PÚ podľa jednotlivých prevádzkarní a odborných útvarov

K zvýšeniu pracovnej úrazovosti došlo v oceliarni (+1) a centrálnej údržbe (+2) a naopak, pokles bol zaznamenaný vo valcovní bezšvíkových rúr (-5) a ťahárni rúr (-1). Podľa početnosti (počet PÚ na 100 zamestnancov) bola najvyššia PÚ v doprave, oceliarni, ťahárni rúr a valcovní bezšvíkových rúr. Priemerná početnosť za akciovú spoločnosť dosiahla hodnotu 0,80 (zníženie o 3,61 percenta).

Z podrobnejšieho rozboru vyplýva, že najviac PÚ bolo v prevádzkarni oceliareň (stredisko keramika, prekládkové šrotové pole), vo valcovní bezšvíkových rúr (linka kotlových rúr, úpravňa, expedícia), v ťahárni rúr (expedícia, rovnacie a deliace linky, žihacie pece) a v doprave (stredisko koľajová doprava).

V oblasti PÚ žien boli zaznamenané dva pracovné úrazy vo valcovní bezšvíkových rúr (zníženie o tri úrazy).

Pre PÚ bolo vymeškaných

1 996 kalendárnych dní (zvýšenie o 526 dní), priemerné percento pracovnej neschopnosti (PN) bolo 0,35 (zvýšenie o 0,11), priemerný denný stav PN tvorili jedenásti zamestnanci (zvýšenie o troch) a jeden prípad PÚ bol liečený 80 dní (zvýšenie o 27,5 dňa).

PÚ podľa poranených častí tela:

14x došlo k poraneniu horných končatín (1x ramena a ramenných kĺbov, 2x ruky – vrátane lakťa, 2x ruky od zápästia dole, 6x prsta, 3x zápästia), 6x boli poranené dolné končatiny (3x noha – vrátane kolena, 3x členok), v dvoch prípadoch bolo postihnutých viac oblastí tela a v jednom prípade chrbát.

Najčastejšie zdroje a príčiny PÚ:

- **zdroje:** materiál, bremená, predmety (48 percent); pracovné, príp. cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov (24 percent) a stroje - hnacie,

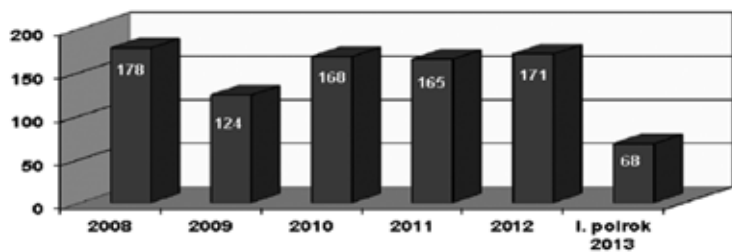
pomocné, obrábacie a pracovné (12 percent),

- **príčiny:** nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (56 percent); chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu (20 percent); používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce, vrátane konania bez oprávnenia (20 percent),

- **pracovný proces:** výroba, spracovanie a skladovanie (68 percent); pohyb (24 percent),
- **špecifická pracovná činnosť:** pohyb (36 percent); manipulácia s predmetmi (20 percent); obsluha strojov (20 percent); ručné prenášanie a nosenie predmetu (12 percent),

- **materiálové činitele:** opracovávanie dielcov alebo súčiastok (32 percent); povrchy na prízemí (16 percent); materiály, predmety, výrobky súčiastky strojov a dopravných prostriedkov (8 percent); žeriavy – nemobilné, mobilné, namontované na vozidlách (8 percent) a obrábacie stroje (8 percent).

Vývoj nepracovnej úrazovosti od roku 2008

NEPRACOVNÁ ÚRAZOVOSŤ

Za šesť mesiacov roka bolo v ŽP a.s. zaznamenaných 68 nepracovných úrazov (NÚ), z titulu ktorých bolo vymeškaných 4 541 kalendárnych dní (zníženie o 25 úrazov a 535 dní). Početnosť na 100 zamestnancov predstavovala 2,16 (zníženie o 0,61); priemerné percento PN bolo 0,80 (zníženie o 0,03); priemerný denný stav PN tvorilo 25 zamestnancov (zníženie o 3) a jeden prípad NÚ bol priemerne liečený 67 dní (zvýšenie o 12 dní).

Poistenie, uzavreté medzi akciovými spo-

ločnosťami ŽP a ALLIANZ – SP sa vzťahuje na všetky úrazy, ku ktorým došlo pri pracovnej i mimopracovnej činnosti po celých 24 hodín na všetkých zamestnancov ŽP a zamestnancov dcérskych spoločností (v zmysle pokynu. Allianz SP plnila v sledovanom období 119 poistných udalostí a postihnutým bolo zo skupinového úrazového poistenia vyplatených 20 002,67 eura za denné odškodné, pobyt v nemocnici a sťaženie spoločenského uplatnenia.

CHOROBY Z POVOLANIA

Výskyt chorôb z povolania a profesionálnych otráv je indikátorom ich vývoja a dôležitým faktorom pri hodnotení účinnosti primárnej prevencie a zdravotnej starostlivosti o zdravie zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce. Od roku 2008 až doteraz bolo v ŽP a.s. priznaných šesť chorôb z povolania. V rokoch 2009, 2011 a v I. polroku 2013 neboli priznané choroby z povolania.

REKONDIČNÉ POBYTY

V zmysle zákona NR SR č. 124/2006 sú aj Železiarne Podbrezová a.s. povinné zabezpečovať rekondičné pobyty zamestnancov, ktorí vykonávajú práce zaradené do 3. a 4. kategórie. V prvom polroku spĺňalo nárok na rekondičný pobyt 189 osôb. Plnenie bude zabezpečené v zariadení Tále a.s. v II. polroku 2013.

rok	prevádzkarne	priznané choroby z povolania			
		vibrácie	DNJZ	silikóza	spolu
2008	Odbor riadenia kvality	-	1	-	1
	Centrálna údržba	-	1	-	1
2010	Ťaháreň rúr	1	-	-	1
	Oceliareň	1	-	1	2
2012	Ťaháreň rúr	-	1	-	1
	celkovo	2	3	1	6

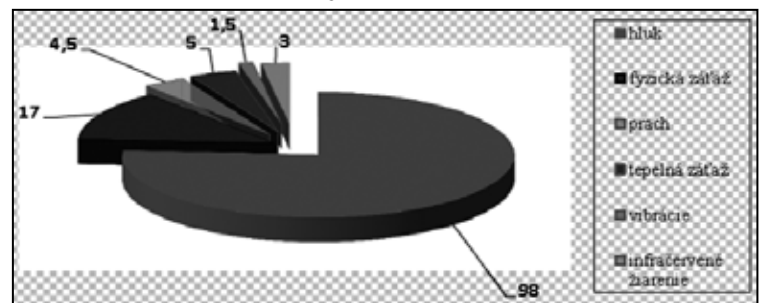
RIZIKOVÉ PRÁCE

K 30. júnu 2013 pracovalo v železiarňach v 3. a 4. kategórii prác na 221 rizikových miestach 1 749 zamestnancov, z toho 1 477 mužov a 272 žien. Z celkového počtu zamestnancov ŽP a.s. to predstavovalo 55 percent. V tretej kategórii prác pracovalo 1 683 zamestnancov a v štvrti 66. Na ostatných nerizikových prácach pracovala menej ako polovica zamestnancov (45 percent).

Zamestnanci na rizikových prácach boli exponovaní šiestimi fyzikálnymi a chemickými škodlivosťami. Dominoval hluk (vystavených 1 721), čo predstavovalo 98 percent zamestnancov 3. a 4. kategórie.

Významným faktorom práce a pracovného prostredia podľa počtu exponovaných bola aj fyzická záťaž, ktorou bolo exponovaných 292 zamestnancov (17 percent), tepelnej záťaži bolo vystavených 90 zamestnancov (5 percent), ostatnému pevnému aerosólu – prachu 79 zamestnancov (4,5 percenta), infračervenému žiareniu 47 zamestnancov (3 percenta) a vibráciám 25 zamestnancov (1,5 percenta).

Jednou škodlivosťou bolo exponovaných 1 320 zamestnancov (75 percent), dvomi 332 (19 percent) a tromi škodlivosťami 97 zamestnancov (6 percent).

ODŠKODNENIE, REGRESY

V ŽP bolo odškodnených 25 RPÚ, z dôvodu porušenia zásad bezpečnosti práce bolo 6 prípadov odškodnených len čiastočne. V oblasti EPÚ bolo odškodnených 15 úrazov, jeden prípad bol pre porušenie zásad bezpečnosti práce odškodnený čiastočne.

FINANČNÉ NÁKLADY

Na bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov bolo v prvom polroku vynaložených 214 362,57 eura na:

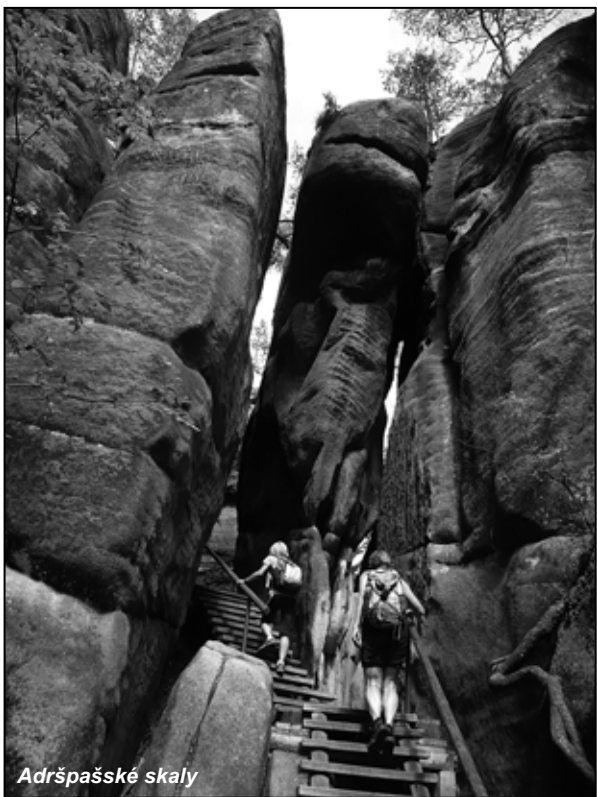
- osobné ochranné pracovné prostriedky 169 283,38 eura,
- mycie, čistiacie a dezinfekčné prostriedky 14 492,58 eura,
- ochranné nápoje 23 315,11 eura,
- kontrolu a revíziu prostriedkov osobného zabezpečenia a horizontálnych istiacich systémov pre práce vo výškach 7 271,50 eura.

Za prácu v sťaženom pracovnom prostredí a na rizikových prácach bolo zamestnancov vyplatených 552 460,26 eura.

Z PERA NÁŠHO DOPISOVATEĽA

Turistika v Čechách a v Poľsku

Adršpašské skaly

V pláne turistov z Podbrezovej sme mali v tomto roku aj spoznávanie prírodných krás okolitých štátov. Prvý augustový týždeň sa 28 turistov osobnými autami po deviatich hodinách presunulo na sever Čiech a utáborili sa na štyri dni v autokempingu Bučnice v Dolnom Adršpachu. Svojou výbornou polohou v blízkosti Národnej prírodnej rezervácie Adršpašskoteplické skaly sme mali zo „základného tábora“ k nim rýchly prístup.

V prvý deň sme cez sedemkilometrovú Vičiu roklinu navštívili prvé skalné mesto **ADRŠPAŠSKÉ SKALY**. Meno dostali podľa neďalekej zrúcaniny hradu Adršpach, ktorý leží na Starozámeckom vrchu. Spoplatnený turistický okruh po zelenej značke je dlhý štyri kilometre. Vstupom do skál sme sa ocitli v skalných labyrintoch. Našli sme tu až deväťdesiat metrov vysoké skalné veže, hlboké rokliny, vodopád a dve jazierka. Neďaleko prameniaca rieka Metuje preteká celým skalným mestom.

Ako tieto skaly vznikli? Pred stodvadsiatimi miliónmi rokov sa tu rozprestieralo plytké

more. Na jeho dne sa ukladal piesok a vápenec. Pred deväťdesiatimi miliónmi rokov praveké more ustúpilo a na jeho dne zostali mohutné vrstvy vápencových a pieskovcových sedimentov, ktoré boli ďalej formované povrchovou vodou a poveternostnými vplyvmi.

Upraveným chodníkom sme sa presunuli, okolo krásnych skalných útvarov s najrôznejšími názvami, až k miestu, z ktorého vidieť najvyšší skalný útvar Milenci, ktorý je sto tri metrov vysoký. Turistická trasa pokračovala ku Gotickej bráne. Po drevených lavičkách sme prišli na Slonie námestie a Krakonošov zub. Hneď vedľa stojí Čertov most, za ním nás vítal Malý vodopád a ďalej po schodoch Veľký vodopád, ktorý padá do skalnej úžiny z výšky šesťdesiat metrov. Keď sme tu všetci naraz zakričali kúzelnú formulu „Krakonošu, Krakonošu, dej nám více vody“ na vlastné oči sme uvideli malý zázrak – vodopádom začalo tiecť oveľa viac vody. Vodopád vyteká zo skalného jazierka, kde sme sa nechali previesť loďkou. V Nové paratii bolo síce osemsto schodov,

ale za svoje úsilie sme boli odmenení nádhernými výhľadmi na skaly. Uvideli sme Milencov, Starostu a Starostovú a mnoho ďalších. Celá trasa končila tzv. Myši dírou, ktorou sme prešli k Ozvene a odtiaľ okolo jazierka k východu. Toto miesto je obľúbené aj horolezcami, ktorých sme videli pri zdolávaní kolmých stien. Nachádzalo sa tu veľa už zastavených horolezeckých ciest pre výstupy.

Niektorí z nás vyšli aj na Krížový vrch (667 m.n.m.) so skalnatým hrebeňom, ktorý sa vypína priamo proti Adršpašským skalám. K vyhladke na jeho vrchol vedie obnovená krížová cesta. Asi dvesto metrov od jeho úpätia stojí socha

aj oblasť nazvaná Sibiř, v ktorej môže byť sneh aj v letných mesiacoch. Chodníky sú tam totiž medzi vysokými skalnými masívmi mimoriadne hlboké a slnko sa tam vôbec nedostane.

Poobede sme autami prešli cez Teplice nad Metují k Národnej prírodnej rezervácii **BROUMOVSKÉ STENY**. Prehliadku sme začali na vrchu Hvězda. Pomenovanie odvodené od dreveného kríža s pozlátenou hviezdou na kaplnke. Trasa pokračovala hrebeňom popri rôzne tvarovaných skalách po červenej turistickej značke na najvyšší bod, 702 metrov vysoký Supí hnízdo. Je tu krásny rozhľad na celú broumovskú kotlinu s mes-

ke z horského mestečka Karlów v Poľsku na **GORY STOLOWE** (Stolová hora). Nachádza sa na česko-poľskej hranici neďaleko od mesta Hronov a tvorí dominantu kraja. Typické sú pre ňu kamenné náhorné plošiny, ktoré pretínajú úžľabiny, pukliny i osamelé skaly. V skalách vznikli skutočne skalné labyrinty.

Gory stolowe sú jediné tabuľové hory v Poľsku a sú tvorené prevažne pieskovcom. Najvyšší vrchol Szczeliniec Wielki (Veľká Hejšovina) dosahuje výšku 919 metrov a je tak najvyšším pieskovcovým vrcholom v strednej Európe. Vrchol je ohraničený šesťdesiat metrov vysokými skalnými stenami. Chodník medzi skalami je dobre udržiavaný a opatrený miestami kovovým zábradlím. Aby sme mohli preskúmať toto pozoruhodné dielo prírody, museli sme zlozať 665 kamených schodov do priesmyku a dostali sme sa k horskej chate. Od jej severných terás boli krásne panoramatické výhľady na poľskú i českú stranu. Za chatou začínal platený prehľadkový okruh skalným mestom. Boli sme prekvapení hĺbkou roklin, kde sme obdivovali labyrinty, tunely a ojedinelé skalné útvary. Po prejdení celého okruhu sme zostúpili dolu k vchodu do skalného mesta. Celá oblasť je turisticky veľmi zaujímavá a vyhľadávaná. Túra bola dlhá päť kilometrov. Bol to vynikajúci záver nášho turistického programu.

Ing. Peter Mlynarčík + foto

Stolová hora

Svätého Václava, patróna českej zeme. Naspäť do kempu sme šli vláčikom.

Na druhý deň sme sa autami presunuli do Malej Úpi, na hrebeň Krkonôš. Odtiaľ sme vystúpili na **SNĚŽKU** (1 602 m.n.m.), najvyšší vrch Čiech ležiaci na hranici s Poľskom. Bolo tu ľudí, ako na púti. Krajší a pokojnejší bol zostup dolinou Obří Dúl, popri banskom múzeu, do turistického centra Pec pod Snežkou. Táto túra mala sedemdesiat kilometrov.

Na tretí deň ráno sme z kempu navštívili **TEPLICKÉ SKALY** a absolvovali okruh dlhý šesť kilometrov. Ide o najrozsiahlejší skalný labyrint v strednej Európe. Na začiatku sme sa výstupom po tristo schodoch a rebríkoch dostali k zrúcanine stredovekého strážneho hradu Střmen, s krásnou vyhladkou na okolité skalné steny. Nachádzajú sa tam aj súvislé skalné steny, štíhle skalné veže, previsy, jaskyne a divoká príroda. Najznámejšími útvarmi sú Skalná koruna, Chrámové a Martinské steny. V Chrámových stenách sa nachádza najrozsiahlejší dvadsaťsedem kilometrov dlhý jaskynný pieskovcovitý systém v strednej Európe. Zaujímavosťou tohto skalného mesta je

tom Broumov a na Jastrabie hory. Dolu schádzame divokou Kovářovou roklinou. Bola to osem kilometrov dlhá túra.

V štvrtý deň zrána, cestou na Slovensko, sme ešte vystúpili po žltej turistickej zna-

Teplické skaly

Vičie rokle

ZDRAVIE MÁŠ LEN JEDNO

Zázračné koreniny - ŠKORICA

Korenina, ktorá je svetom známa už viac ako 4000 rokov. Pomáha pri množstve chorôb, dokáže bojovať s cukrovkou, vysokým cholesterolom, či rakovinou. Siahnite po nej aj vtedy, ak chcete schudnúť, alebo máte celulitídu. Na toto všetko a ešte omnoho viac, pomáha orientálna škoricica. Mnohí si ju spájajú len s Vianocami, no pre svoje výnimočné účinky na naše telo

je dôležité ju konzumovať celoročne.

V MINULOSTI BOLA CENNEJŠIA AKO ZLATO

Škorica pochádza z Indie. Do Európy sa dostala vďaka be-

nátskym obchodníkom, ktorým môžeme vďačiť za to, že ju poznáme. Už od jej dovezenia do Európy sa stala veľmi obľúbenou, lebo ľudia veľmi rýchlo prišli na jej pozitívne účinky. V tých dobách ju používali najmä

na zlepšenie trávenia, či rýchlejšie uzdravenie pri prechladnutí. V minulosti ju v Číne vraj dokonca vyvažovali zlatom a jej hodnota bola určitú dobu aj vyššia ako hodnota zlata.

SKVELÁ ŠKORICA POMÔŽE VŠETKÝM PRI TÝCHTO PROBLÉMOCH:

- podpora trávenia, pôsobí proti nadúvaniu,
- vhodná pri liečbe kožných problémov,
- má antibakteriálne účinky,
- účinná pri hnačke,
- ako kloktadlo pomáha pri zápale ďasien, aj pri zápachu z úst,
- pomáha pri prechladnutí a chrípke,
- má upokojujúce účinky,
- stimuluje krvný obeh,
- pomáha pri cukrovke typu 2,
- znižuje cholesterol,
- pri infekcii močových ciest,
- pomáha chudnúť a ako zábal odstraňuje celulitídu,
- dokázateľne znižuje glukózu a cholesterol.

Podľa štúdie vykonanej pakistanskými vedcami pred niekoľkými rokmi je škoricica veľmi účinná v liečbe cukrovky druhého typu. Štúdia bola realizovaná na vzorke 60 ľudí, ktorí trpeli cukrovkou typu 2, po dobu 40 dní. Účastníci

boli rozdelení do 6 skupín, po 10 ľudí. Prvým trom skupinám dali užívať kapsule s placebo, teda bez účinnej látky. Zvyšným trom skupinám dali užívať kapsule, obsahujúce škoricu, avšak každá skupina užívala inú dennú dávku – 1 gram, 3 gramy alebo 6 gramov. Nikto z účastníkov nevedel, čo užíva. Závery výskumu dokázali, že stav cukrovky sa zlepšil vo všetkých troch skupinách, ktoré užívali kapsule so ško-

ricou, dokonca aj v skupine, ktorá užívala len 1 gram škoricice denne. Aj tá dosiahla zníženie glukózy až o 18 – 29 percent. Došlo aj k zníženiu hladiny LDL cholesterolu o 7 – 27 percent a celkového cholesterolu o 12 – 26 percent.

Najlepší je škoricový čaj
Podľa odporúčaní amerických vedcov, je najlepším spôsobom, ako môžete škoricu prijať, pitie škoricového čaju. Vo výluhu zo škoricice sa nachádza veľké množstvo aktívnych látok, ktoré sú účinné v boji nielen proti cukrovke a vysokému cholesterolu, ale aj množstvu iných chorôb. Užívanie škoricice vám preto môže len pomôcť a je vhodné zaradiť si ju do svojej stravy. **Účinnější je pritom škoricica pochádzajúca zo Sri lanky, ako tá čínska.**

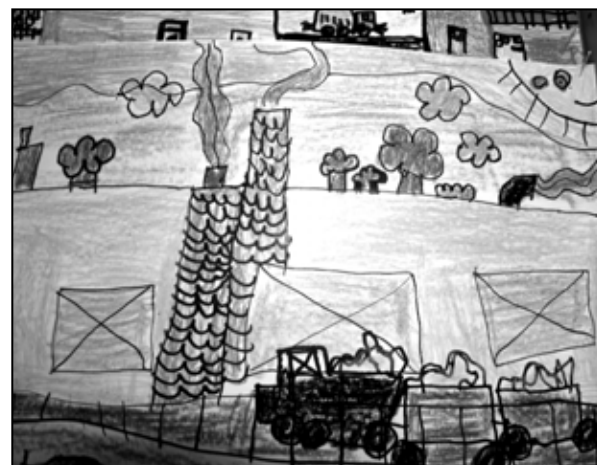
AKO JU POUŽÍVAŤ:

- škoricica s medom na mnohé neduhy – urobte si čaj z medu a škoricice a pite ho pravidelne, pomôže vašej pokožke, pri chorobách srdca, artritíde, infekcii močového mechúra, či nachladnutí. Pastu z medu a škoricice môžete natrieť na boľavý zub, vyrážkovú pleť alebo ekzém,
- škoricový zábal proti celu-

litide – do telového mlieka pridajte škoricu a môžete aj nastriehať zázvor. Aplikujte na potrebné partie, nechajte pôsobiť asi 20 minút a spláchnite vodou,

- chudnutie so škoricou – každý deň, nalačno asi 30 minút pred raňajkami a tiež večer pred spaním vypite šálku medu so škoricou. Pri pravidelnom užívaní by to malo pomôcť znížiť nadváhu aj obézny ľudom.

Z výstavy „Železiarne Podbrezová očami detí“ – z tvorby detí podbrezovských materských škôl. F: O. Kleinová

ŽP GASTRO servis

Jedálny lístok 26. 8. - 1. 9. 2013

Pondelok

Polievky: furmanská, pečivo
karfiolová, pečivo

Bravčový guláš segedínsky, knedľa
Kuracie prsia na hubách, ryža, šalát

Lečo s klobásou, zemiaky
Šalát parížsky, pečivo

Rezance s tvarohom, zakysanka
Plnené rožky orechové, kakao

Bageta Gurmán
Ovocný balíček

Utorok

Polievky: slepačia, pečivo
paradajková s ryžou, pečivo

Vyprázaný syr, zemiaky, tatárska omáčka
Goralská pochúťka, cestovina

Klužská kapusta
Šalát grécky, pečivo

Ohnivý kur. stehno orientálne,
zeleninová obloha

Buchty na pare s lekvárom,
kak. posýpka, kakao

Bageta Apetito

Pečená bravčová krkovička, pečivo

Streda

Polievky: slovenská hubová, pečivo
francúzska, pečivo

Pečené kačacie stehno, červ. kapusta, knedľa
Bravčové mäso na čínsky spôsob, ryža, šalát

Pizza diabolská

Horehronský syrový šalát, pečivo
Kelový karbonátok, zemiaky, šalát

Šúľance s mami

Bageta s kuracím mäsom

Mliečny balíček

Štvrtok (sviatok)

Polievka: kapustová s klobásou, pečivo
Hovädzí rezeň obalovaný, zemiaky, šalát

Kuracie stehno s kuriat. omáčkou, cestovina

Piatok

Polievky: držková, pečivo
mrkvová s pórom, pečivo

Bravčové stehno nitrianske, knedľa
Hovädzí guláš mexický, ryža, šalát

Vyprázaná treska plnená brokol. a syrom,
zem., šalát

Šalát cestovinový s kapiou a šalámou

Šéfovský šalát

Hanácke koláče, kakao
Bageta moravská

Ovocný balíček

Sobota

Polievka: nosická s cicerom, pečivo
Morčacie prsia prírodné, slov. ryža, šalát

Vyprázaná úd. krkovička v cestíčku, zem.,
uhorka

Bageta s pikantným mäsom

Nedeľa

Polievka: roľnícka, pečivo
Plnený bravčový závitok, ryža, šalát

Kuracie stehno pivárske, kapusta, knedľa
Bageta salámová so šalátom

Jedálny lístok 2. - 8. 9. 2013

Pondelok

Polievky: fazuľová kyslá, pečivo
rascová s vajcom, pečivo

Hovädzie mäso námornické, tarhoňa, šalát
Brav. rezeň belehradský, opekané zemiaky,
uhorka

Kuracie stehno so zeleninou, špenát. rezance
Šalát rančerský, pečivo

Švajčiarske sójové zemiaky, paradajkový šalát
Maxi buchta s orechovo-višňov. plnkou,
vanilkový krém

Celozrnná bageta syrová
Mliečny balíček

Utorok

Polievky: údeninová, pečivo
krupicová so zeleninou, pečivo

Hovädzie dusené, kôprová omáčka, knedľa
Pečené kuracie stehno, zeleninová ryža,
kompót

Vyprázaný karfiol, zemiaky, tatárska omáčka
Syrové tajomstvo, pečivo

Bravčové mäso dusené s kelom
Lievance s džemom

Bageta moravská

Pečené kačacie stehno, pečivo

Streda

Polievky: boršč s mäsom, pečivo
pohronská, pečivo

Jelenie ragú s brusnicami, cestovina
Husárska roláda, zemiaky, šalát

Tortelíny so šunkou, syrová omáčka
Šalát racio, pečivo

Kuracie prsia s plnkou, zeleninová obloha
Zapekané palacinky s tvarohom

Bageta s pikantným mäsom

Ovocný balíček

Štvrtok

Polievky: gulášová, pečivo
kelová s ryžou, pečivo

Pečený bôčik s plnkou, kapusta, knedľa
Kuracie prsia orientálne, ryža, šalát

Ryba na vidiecky spôsob, zemiaky, šalát
Bulharský šalát s brav. mäsom, pečivo

Opekané tofu, hrachová kaša, volské oko,
uhorka

Zemiakové knedličky čučoriedkové
so strúhankou

Bageta salámová so šalátom

Vyprázané kuracie stehno v cestíčku, pečivo

Piatok

Polievky: prešporská, pečivo
brokolícová dánska, pečivo

Vyprázaný morčací rezeň ovčiarisky,
zem., uhorka

Hovädzí guláš maďarský, cestovina
Furmanské halušky

Lahôdkový šalát, pečivo
Zapekaný baklažán s hydín. mäsom a zeleninou

Pečené buchty so slivk. lekvárom, kakao
Bageta Gurmán

Mliečny balíček

Sobota

Polievka: hovädzia s cestovinou, pečivo
Bravčové stehno na smotane, knedľa

Kurací rezeň Kung-Pao, ryža, šalát
Bageta s kuracím mäsom

Nedeľa

Polievka: stupavská zabijačková, pečivo
Brav. rezeň s Nivou a šampiň., zemiaky, šalát

Perkelt z morčacieho mäsa, cestovina
Bageta Apetito

VO SVETE ČARODEJNÍKOV A ŠKRIATKOV

Naša stokilometrová cesta do letného tábora v Repišti začala v sviežom horehronskom ráne 14. augusta. Viedla k chate U daniela, kde sa v druhom tohtoročnom turnuse rekreovalo 71 detí zamestnancov podbrezovských železiarní a ich dcérskych spoločností. S malými rekreatantmi sme sa stretli už na začiatku Sklených Teplic na výprave do usadlosti koliba, kde si naplánovali dlhšiu prestávku s výdatným osviežením v podobe zemiakových hranoliek a kofoly, teda tým, čo by ste v tábore jedláničku márne hľadali. V pláne tejto výpravy bola aj „malá ZOO“ hospodárskych zvierat a samotná Slovenská koliba ponúkala pohľad na dravce našich hôr.

Ervin Szalma/vládca Mervin nás oboznámil s režimom táboreného dňa, ktorého rytmus sa začínal rozbiehať o 7,30 skvelým animátorským budičkom, vždy plným prevkapaní. O 8. hod. nasledovala krátka - asi desaťminútová rozvicka v okolí chaty a priľahlých športovískách a o pol hodiny raňajky. Po nich deti pokračovali v bohatom programe Údolia čarodejníkov s množstvom výprav za získaním artefaktov/bodov. Programové zanietenie detí prerušil len obed a oddych v izbách, dôležitý hlavne v tropických dňoch (najvyššie teploty v chládku namerané v najhorúcejšom dni tu dosiahli 38 stupňov Celzia). Svet fantázie pokračoval vo svätyniach, vždy s novou tematikou od 15. hod. do 18. hod. Čarodejníkovia sa v nich pripravovali

na záverečný rituál, po ktorom nasledoval ich prerod na škriatkov (muse- li sa naučiť 31 magických formuliek, ovládať magické rituály a variť rôzne elixiry). Program pokračoval večerou, ktorou sa deň zďaleka nekončil. Po poslednom jedle dňa nasledovala krátka pauza nielen na športové a spoločenské aktivity (futbal alebo hry, ako napr. Otec Abrahám, Koníky), ale aj na udržanie poriadku v izbách. Nakoniec Mervin zvolal všetkých vládcov magických svetov (svetlo, noc, entita, príroda, voda, oheň) a členov na táborevny snem do Tortugy. Pútavý večerný program, ktorý vyplňali rôzne hry zo sveta fantázie, ako napr. Fénixov rád, Demen-

tori, Strašidelný hrad bosoriek, končil večierkou okolo 23. hodiny.

V extrémnych horúčovách bol program obohatený o pobyt pri vode - či už na kúpalisku v Sklených Tepliciach alebo v bazéne pri chate U daniela, ktorá sa stala aj poslednou zastávkou našej návštevy. Veľký Brat/Ladislav Moško nám prezradil ako bude pokračovať program v druhej polovici táborevého pobytu - po premene čarodejníkov na škriatkov. „Od dnes sa deti menia na škriatkov a prechádzajú do magických svetov. Tábor už bude zameraný aj na feelings [pocity a každý deň budú deti prežívať niektorý z nich (lásku, úctu, šťastie, radosť...)].

Úspešným zvládnutím pocitov deti získajú množstvo energie potrebnej na premenu vo vodu, potrebnú pre vysychajúcu prírodu.“

Opúšťame svet fantázie, hier, radosti a nových priateľov, v ktorom ako sme sa presvedčili, sú naše deti šťastné. O ich zdravie sa stara- la zdravotníčka Tabletká/Mária Borošová, ktorú v súčasnosti vystrieda Piľulka/Anna Kubove. Povinnos- tí rodičov na seba prevzalo šesť ve- dúcich a dvaja praktikanti. Pochvalu si zaslúžia aj kuchárky a ich chutná domáca strava, tak ako to v závere zhrnul Adam Klement „...strava je tu výborná, najviac mi chutili dukátové buchtičky.“ V.K.+foto

HRADNÉ HUKY 2013

Po roku sa opäť rozozvučia hradné múry nad Slovenskou Ľupčou stredovekou a súčasnou gajdošskou hudbou v rámci výnimočného medzinárodného festivalu Hradné Huky 2013. Na pódiu nádvorja Hradu Ľupča sa 6. septembra vystriedajú populárna maďarská kapela stredovekej hudby Bordó Sárkány, sedemčlenná Domažlická dudácka muzika a slovenská kapela stredovekej hudby Musicantica s vynikajúcim sólistom Jurajom Dufekom. Program pokračuje 7. septembra v popoludňajších hodinách ojedinelým celistvým gajdošským blokom v podaní Folklórneho súboru Furmani z Nitry, poľskou kapelou Rivers so škótskou hudbou, gajdošskou rozprávkou v podaní detského folklórneho súboru Kobylka, gajdošskými spevmi z okolia Nitry a hudobným telesom z Rakúska, ktoré uzavrie medzinárodný charakter festivalu.

Radošinské naivné divadlo vás pozýva na dve predstavenia „JÁÁÁNOŠÍIK PO TRISTO ROKOCH“, ktoré sa uskutočnia v dňoch 26. a 27. augusta 2013 o 20. hod. v Parku pod Pamätníkom Slovenského národného povstania. Hru Jááánošiiik po tristo rokoch alebo Štedrý jánošíkovský večer s hudbou Ľubice Čekovskej a kostýmami Petra Čaneckého režiruje Juraj Nvota.

Predpredaj vstupeniiek: 415 5085, www.ticketportal.sk

Inzertná služba

Predám 2 - izbový, priestranný slinečný zrekonštruovaný byt v Podbrezovej - časť Kolkáreň. Kontakt: 0905 981 852

Predám 2 - izbový telový byt na Kolkárni v Podbrezovej. Kontakt: 0911 678 039

Podakovanie

Ďakujeme všetkým priateľom, susedom, známym a bývalým spolupracovníkom za účasť na poslednej rozlúčke s našim milovaným

Miroslavom NAGYOM z Brezna.

Ďakujeme za a prejavy sústrasti, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ, za kvetinové dary a Dychovej hudbe ŽP za dôstojnú rozlúčku. *Smútiaca rodina*

Spomienky

„Osud je občas veľmi krutý, nevráti čo raz vzal, zostanú iba spomienky a v srdci veľký žiaľ.“

Dňa 26. augusta uplynú tri roky od vtedy, ako nás náhle opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Martin RIDZON z Lopeja.

Tí, ktorí ste ho poznali venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomíname

„More lásky si so sebou vzal a hory bolesti zanechal. Prázdno je tam, kde znel tvoj hlas, spomienka na teba ostáva v nás.“

V najsmutnejší deň - 20. augusta, sme si pripomenuli druhý rok, čo nás s bolesťou v srdci opustil vo veku 21 rokov

Michal ŠPERKA z Hornej Lehoty
Dieťa moje milované chýbaš nám. Tí čo ťa milovali nikdy neprestanú na teba spomínať. Mamina Janka, sestra Mária s manželom Tiborom a synom Timuškom, stará Mariška, starý Miňo, strýko Miňo s rodinou, krstní rodičia s rodinami, ostatná rodina, priatelia a známi

„Bolestou unavený tiško si zaspal, zanechal si všetkých, ktorých si mal rád. Spi sladko, snívaj svoj večný sen, v spomienkach sme pri tebe každý deň. Smútok a žiaľ v srdci máme, na teba s láskou spomíname.“

Dňa 6. septembra 2012 uplynú štyri roky od vtedy, čo nás navždy opustil manžel, otec, zať, švager a kolega

Stanislav SRNKA z Brezna.

S láskou a vďakou spomíname manželku, deti Stanka a Tomáš, a ostatnú rodinu, kolegovia

Dňa 30. augusta uplynie rok od vtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Valter MITTERPACH z Podbrezovej.

S láskou a úctou spomíname manželka, dcéra a syn s rodinami

Dňa 29. augusta si pripomenieme siedme výročie od vtedy, ako nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a starý otec

Jozef GBÚR z Podbrezovej.

S láskou a úctou spomíname manželka a synovia s rodinami

Dňa 31. augusta uplynú tri roky od vtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Ján VETRÁK z Osrblia.

S láskou spomína manželka Ľubica, synovia Peter, Ivan a Ján s rodinami, rodiny Spišiaková a Latináková

Dňa 23. augusta si pripomenieme dvadsať rokov od vtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

František MÚKA z Podbrezovej.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

S láskou a úctou spomíname manželka, dcéra a vnúčatá

Dňa 21. augusta uplynuli tri roky od vtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec, starý a prastarý otec

Jozef ONDRÍČEK z Brezna.

S láskou a úctou spomíname

Dňa 21. augusta uplynuli štyri roky od vtedy, ako nás navždy opustila naša milovaná

Danka ŠPERKOVÁ z Hornej Lehoty

Kto ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

Spomíname s láskou

Blahoželáme
augustovým jubileám

pracovné jubileá 35-ročné

Miroslav BELO
Lýdia CENCEROVÁ
Ing. Jozef HAŠAN
Milan LENK
Jozef ODORČÁK
Pavol PILJAR

30-ročné

Ing. Tatiana BÚLIKOVÁ
Radek HUŇA
Eva KOVÁČOVÁ
Ing. Gabriela PEŤKOVÁ
Alena RIDZOŇOVÁ

25-ročné

Viera BÚDOVÁ
Alena DAUČIKOVÁ
Renáta FENCLOVÁ
Ing. Branislav GIERTL
Miroslav GOCELIK
Ján GREKČO
Ing. Ivan JAKUBEC
Michaela KRAJČIOVÁ
Jaroslav KUREK
Peter LONGAUER
Ing. Marian MATUŠEK
Walter MITTERPACH
Ing. František SCHÖBER
Ing. Libor TRNIK
Ing. Miroslav VOJTAS

20-ročné

Miloš BÁLINT
Ing. Pavol MARČOK

životné jubileá

Miroslav BALLA
Ing. Miroslav BELLA
Miroslav FAŠKO
Zdeno GIERTL
Soňa HAVRANOVÁ
Ing. Ján HROŠ
Marta MITUNÍKOVÁ
Ján PEPICH
Marián WEIS
Ondrej BALCO
Janka BELKOVÁ
Anna ĎURČIKOVÁ
Peter CHRAMEC
Anna JANOŠTIKOVÁ
Ing. Marian KURČÍK
Anton KUZMA
Peter MACUĽA
Milan SVINČIAK
Anna TRNIKOVÁ
Ludovít KOLAJ
Ján KUPEC
Ladislav KUPEC
Milan MEDVEĎ
František MUCO
Emil ŠŤAVINA

7. ročník ŽP CUP ovládli hráči Podbrezovej

V Dome športu Železiarni Podbrezová sa 17. - 18. augusta 2013 uskutočnil turnaj A - kategórie WNBA NBC. Siedmeho ročníka ŽP CUP sa zúčastnilo osem tímov z Maďarska, Francúzska, Poľska, Macedónska a Slovenska. Jedným z účastníkov bolo aj družstvo šiestich najlepších jednotlivcov z kvalifikácie. O postup do tohto tímu bojovalo 111 kvalifikantov. ŽP CUP otvorila v prvý deň súťaž družstiev, víťazstvo si

vybojoval domáci tím ŽP Šport A, na druhom mieste skončila rezerva Podbrezovej a tretia priečka patrila víťazovi Ligy majstrov 2013, maďarskému Szegedu.

Do nedelňajšieho 24 členného finále jednotlivcov sa zo súťaže družstiev z domácich hráčov prebojovali desiat. Obsadili prvé štyri priečky, a víťazom sa stal Ivan Čech ktorý vo finále porazil Tomáša Dilského. Na delenom treťom mieste skončili Bystrík Vado-

vič a Ondrej Kyselica. V prvej päťnástke hráčov sa umiestnili aj ďalší šiesti hráči Kolkárskeho oddielu ŽP Šport, Podbrezová.

Poradie družstiev ŽP CUP 2013:
1. KO ŽP Šport Podbrezová A (3935), 2. KO ŽP Šport Podbrezová B (3795), 3. Szeged TE (3717), 4. KK Makpetrol SKOPJE (3643), 5. Výber kvalifikácie (3633), 6. KK Neumarkt (3516), 7. SC Selongey (3464), 8. KS

A-V Tarnowo Podgórne (3463).

nášho klubu obsadili: 6. miesto Vilmoš Zavarko, 7. Tomáš Pašiak, 11. Kuna Erik, 14. Martin Kozák, 15. Radoslav Kürty, 19. Čalič Jovan.

(kys)

Poradie jednotlivcov – prvé tri miesta patrili domácim hráčom KO ŽP Šport: 1. Ivan Čech, 2. Tomáš Dilský, 3. Bystrík Vadovič a Ondrej Kyselica. Ďalší hráči

V hlavnej kategórii zvíťazil M. Búlik. Na foto M. Šteňu s T. Longauerom a J. Bellom.

21. Memoriál J. Bukovského

Dňa 10. augusta sa uskutočnil na tenisových kurtach v Podbrezovej 21. ročník Memoriálu MUDr. Jozefa Bukovského. Zišlo sa tam vyše tridsať tenisov a bývalých členov tenisového klubu, ale aj milovníkov tohto športu, aby si uctili pamiatku jedného z bývalých členov, ktorý tragicky zahynul. V pietnej minútke ticha vyjadrili úctu aj ďalším bývalým členom, ktorí chýbali v tomto ročníku prvýkrát. Memoriál spravádzalo krásne slnečné počasie, priam stvorené nielen na zdravé zápolenie, ale aj na príjemnú zábavu pri guľášoch. Tradične sa tu schádzajú skalni, ktorí už tvoria tri generácie, ale radi privítajú medzi sebou aj nových záujemcov a tých každoročne pribúda. Najstarším účastníkom bol Ladislav Longauer, ktorého meno je neodmysliteľnou súčasťou podbrezovského tenisu. Vo finále v hlavnej kategórii zvíťazil Martin Búlik, v kategórii nad 50 rokov Zdeno Hrbáň a v štvorhre dvojica Slavomír Póbiš - Daniel Michalčík. Počas celého podujatia, ako vždy, vládla na tenise príjemná atmosféra. Účastníci sa rozchádzali so želaním skorého stretnutia v ďalšom turnaji.

*futbal*futbal*futbal*futbal*futbal*

2. liga - muži Partizán Bardejov – FO ŽP 2:2 (1:2)

Góly: 38' Dzurík, 76' vlastný Gajdošík - 8' Tubonemi, 45' vlastný Dzurík. ŽK: Zápotoka J. - Pančík J., Pančík M. Pred 650 divákmi rozhodovali: Fajčík - Sluk, Petříček. Prvú šancu zápasu zahodil Poddio, keď odrazenú loptu nedokázal umiestniť do odkrytej bardejovskej brány. Domáci hrozili len zo štandardných situácií. V 8. minúte sa vo vnútri 16-ky presadil Tubonemi, keď efektne prehodil brankára. Domáci vyrovnali po odrazenej lopte z rohového kopu hlavičkou Dzuríka v 38. minúte. V nastavenom čase prvého polčasu zahrával rohový kop Michal Pančík a Dzurík hlavou zasunul loptu do vlastnej brány. Druhý polčas hostia kontrolovali víťazný výsledok až do 76. minúty, kedy nešťastne hlavou tečoval Gajdošík centrovanú loptu do vlastnej brány.

IV. liga – FO ŽP juniori FO ŽP - Prameň Kováčová 0:1 (0:0)

Gól: 81' Koreň. ŽK: Očenáš, Švantner, Gajan.

FO ŽP: Pariš - Lihan, Očenáš, Švantner, Pšida, Černák (46' Duda), Hruška (70' Fraňo), Rovňan (46' Vojtek), Petrusz, Vysočan, Gajan.

I. liga – starší dorast FO ŽP U19 - Partizán Bardejov 4:1 (0:1)

Góly: Jakuba 3, Sokol - Kačmár V zápase sme opäť odohrali dva rozdielne polčasy. V prvom sme sa zle pohybovali, pokrívavala herná kvalita a nasadenie. V 15 min. nás hosťujúci kapitán Kačmár potrestal gólom, po rade našich taktických chýb. Boli aj náznaky šanci, ale chýbala nám presná finálna prihrávka. V 30 min. sme zareagovali na vývoj zápasu striedaním, k osamotenému Sokolovi prišiel do útokú Dobranský. Cez polčasovú prestávku sme psychicky chlapcov nabudili, aby uverili, že zápas sa dá vyhrať. Už pri odchode zo šatni sme na nich videli veľké odhodlanie otočiť stav a na ihrisku to bolo už aj vidno. Hneď v 46 min. postupoval Blahuta na bránu, ale slabo zakončil. Potom dostal Blahuta loptu do krídleho priestoru, obišiel vybiehajúceho brankára, prihral loptu na Jakubu, ktorého strelnú vyrazil hosťujúci obranca rukou. Nasledovala červená karta a pokutový kop, ktorý Jakuba premenil. Tento gól nás ešte viac povzbudil a do konca zápasu sme strelili ďalšie tri, nastrelili tyč a brvno hosťujúcej brány. Hostia sa nevzdávali ani v počtenom oslabení a ich najlepší hráč Kačmár bol neustálou hrozbou. Za stavu 3:1 vytiahol fantastický záťah Babiak. S výkonom mužstva v prvom polčase som bol veľmi nespokojný, v druhom už chlapci pridali to, čo musia stále - enormné na-

sadenie, bojovnosť a aj týmito zbraňami porazili húževnatého súpera. Spokojný som bol s výkonmi Babiaka, Blahuta, Klima, striedajúceho Dobranského, ktorý strhol aj vedľa seba hrajúceho Sokola a streleckou efektivitou Jakuba. Herná kvalita na našej strane stále nie je na takej úrovni, ako by sme si predstavovali, ale aj takéto zápasy by mali tomu mužstvu pomôcť, aby získavalo na bežavodmi.

Ivan Dubíny

I. liga – mladší dorast Partizán Bardejov - FO ŽP U17 2:3 (1:1)

Góly: Mihálik, Krížanovský - Švéda, Kimák, Dekrét.

Partizán Bardejov – FO ŽP U16 1:0 (1:0)

Gól: 6' Smetanka.

Odohrali sme zápas, kde sme si v oboch polčasoch vypracovali množstvo gólových príležitostí, ktoré sme žiaľ nedokázali premeniť, buď dobrými zákrokmi brankára hostí alebo slabým dôrazom v zakončení. Súper využil zaváhanie našej obrany po rohovom kope, keď sme v 6. minúte po nešťastnej obrane inkasovali jediný gól zápasu. Súper dobre bránil a hrozil napávanými loptami za obranu a rýchlymi protiútokmi, ale už si počas zápasu nevypracoval žiadnu vyloženú šancu. Vyhrál so šťastím aj vďaka na-

šej nepresnosti v zakončení. Chlapci odohrali dobrý, ale „smolný“ zápas, čo sa vo futbale stáva, ale treba si z toho zobrať poučenie, že jedna chyba nás stála tri body.

Tomáš Kvačkaj

I. liga starší žiaci U15 FO ŽP - FK Dukla B. Bystrica 1:1 (1:0)

Góly: 24' Kulich - 59' Kočíš.

V druhom domácim zápase sme

nastúpili na ihrisku v Brezne a s kvalitným súperom z Dukly Banská Bystrica sme remizovali 0:0. Prvý polčas sa hral prevažne medzi 16kami, bez šanci s miernou prevahou hostí. Druhý polčas bol obrazom prvého, a ani v ňom si ani jedno mužstvo nevypracovalo žiadnu gólovú šancu a tak sa zápas skončil bezgólovou remizou.

Martin Boháčik

Pozývame vás...

24. augusta

na I. ligový zápas mladšieho dorastu U17 a U16 na FŠ v Brezne o 11. a 13. hod.

FO ŽP – MFK Košice

25. augusta

na I. ligový zápas mladších žiakov U13 a U12 na FŠ Podbrezová – Skalica o 10. a 12. hod.

FO ŽP – Tatran Liptovský Mikuláš

27. augusta

na 2. kolo Slovnaft cup na FŠ Podbrezová o 16. hod.

FO ŽP – MFK Ružomberok

29. augusta

na zápas IV. ligy na FŠ v Brezne o 10.30 hod.

FO ŽP juniori – Sklo Tatran Poltár

31. augusta

na I. ligový zápas staršieho dorastu U19 na FŠ vo Valaske o 11. hod.

FO ŽP – AS Trenčín

na I. ligový zápas starších žiakov U15 a U14 na FŠ v Brezne o 10. a 12. hod.

FO ŽP – FK Pohronie Žiar nad Hronom

1. septembra

na zápas IV. ligy na FŠ v Brezne o 10.30 hod.

FO ŽP juniori – Baník Veľký Krtíš

